

دىن سەممىيە تۇر

تەمم ئەددارى رەزىيەللاھۇ ئەنھۇدىن بايان قىلىنغان ھەدىستە، پەيغەمبەر ئەلەيھىسسالام مۇنداق دېگەن: «دىن سەممىيە تۇر» بىز: كىمگە؟ دېسەك، پەيغەمبەر ئەلەيھىسسالام: «ئاللاھ ئۈچۈن، ئاللاھنىڭ كىتابى، ئاللاھنىڭ ئەلچىلىرى، مۇسۇلمان رەھبەرلەر ۋە ئومۇمى مۇسۇلمانلار ئۈچۈن» دېدى
[سەھىھ(بەش شەرت تولۇق بولغاندا ھەدىس سەھىھ بولىدۇ)] [ئىمام مۇسلىم "سەھىھ مۇسلىم" ناملىق ئەسىرىدە رىۋايەت قىلغان]

پەيغەمبەر ئەلەيھىسسالام شۇنداق خەۋەر بېرىدۇكى، ھەقىقەتەن دىن دېگەن؛ ئىخلاس، راستچىلىق ئاساسىغا تۇرغۇزىلىدۇ. دىنغا ئاللاھ تائالا بۇيرىغاندەك تولۇق ئەمەل قىلىش، ھىلە-مىكىر قىلماستىن مۇكەممەل ئادا قىلىش ۋاجىپ بولىدۇ. پەيغەمبەر ئەلەيھىسسالامغا: «سەممىيەت كىمگە بولىدۇ؟ دېيىلگەندە، پەيغەمبەر ئەلەيھىسسالام: بىرىنچى: ئاللاھ تائالاغا سەممىيە بولۇش دېگەن: ئەمەللەرنى ئىخلاس بىلەن قىلىش، ئاللاھقا شېرىك كەلتۈرمەسلىك، ئاللاھنىڭ پەرۋەردىگەرلىقىغا، ئىلاھلىقىغا ۋە گۈزەل ئىسىم سۈپەتلىرىگە ئىشىنىش، ئاللاھنى ئۇلۇغلاش ۋە ئاللاھقا ئىشىنىشكە دەۋەت قىلىش قاتارلىقلار. ئىككىنچى: ئاللاھنىڭ كىتابىغا سەممىيە بولۇش دېگەن: ئاللاھنىڭ كىتابى بولسا قۇرئان كەرىمدىن ئىبارەت بولۇپ، ئۇنى ئاللاھنىڭ كالامى، ئاللاھنىڭ ئاخىرقى كىتابى، ئۇ ئۆزىدىن بۇرۇن نازىل قىلىنغان بارلىق كىتابلاردىكى قانۇن-پىرىنسىپلارنىڭ ھەممىسىنى ئەمەلدىن قالدۇرىدۇ دەپ چىن دىلىدىن ئېتىقاد قىلىش، ئۇنى ئۇلۇغلىشىمىز، ھەقىقى شەكىلدە تىلاۋەت قىلىشىمىز، ئۇنىڭ ھۆكۈملىرىگە ئەمەل قىلىشىمىز، مۇتەشەبھىلەرنىڭ ھۆكۈمىنى ئاللاھقا تاپشۇرىشىمىز، (ئۇ كىتابنى ئۆزگەرتكۈچىلەرنىڭ چۈشەنچىسىگە ئىتبار قىلماستىن)، قۇرئاننىڭ ۋەز-نەسىھەتلىرىدىن ئىبارەت ئېلىشىمىز، ئىلىملىرىنى تارقىتىشىمىز ۋە ئۇنىڭغا دەۋەت قىلىشىمىزدىن ئىبارەت. ئۈچىنچى: ئاللاھنىڭ پەيغەمبىرى مۇھەممەد ئەلەيھىسسالامغا سەممىيە بولۇش دېگەن: پەيغەمبەر ئەلەيھىسسالامنى ئەڭ ئاخىرقى پەيغەمبەر دەپ ئېتىقاد قىلىش، پەيغەمبەر ئەلەيھىسسالام ئېلىپ كەلگەن دىننى تەستىقلاش، بۇيرۇقىغا بويسۇنۇش، توسقانلىرىدىن چەكلىنىش، ئاللاھ تائالاغا ئىبادەتنى پەيغەمبەر ئەلەيھىسسالام ئېلىپ كەلگەن دىن بويسۇنۇشقا قىلىش، پەيغەمبەر ئەلەيھىسسالامنىڭ ھەقىقىنى ئۇلۇغلاش، ھۆرمەت قىلىش، ئۇنىڭ دەۋىتىنى تارقىتىش، يولغا قويغان شەرىئىتىنى كەڭ تەشۋىق قىلىش، ئۇنىڭغا تۆھمەت قىلىشتىن ساقلىنىش قاتارلىقلار. تۆتىنچى: مۇسۇلمان رەھبەرلەرگە سەممىيە بولۇش دېگەن: ھەقىقەتتە ئۇلارغا ھەمكارلىشىش، ئۇلاردىن ھوقۇق تارتىۋېلىشقا ئۇرۇنماسلىق، ئاللاھقا ئىتائەت بولىدىغان ئىشلاردا ئۇلارنىڭ سۆزىنى ئاڭلاش ۋە ئورۇنلاشتۇرۇشلىرىغا بويسۇنۇش دېمەكتۇر. بەشىنچى: ئومۇمى مۇسۇلمانلارغا سەممىيە بولۇش دېگەن: ئۇلارغا ياخشىلىق قىلىش، ياخشى ئىشلارغا دەۋەت قىلىش، ئۇلارغا ئەزىيەت يەتكۈزمەسلىك، ئۆزى ياقىتۇرغان ئىشلارنى ئۇلارغىمۇ ياخشى كۆرۈش، ياخشىلىق ۋە تەقۋادارلىقتا ھەمكارلىشىشتىن ئىبارەتتۇر.

<https://sunnah.global/hadeeth/ug/show/4309>

